

Promoting Intellectual
Property Rights in the
ASEAN Region

HỘI THẢO VỀ CHỈ DẪN ĐỊA LÝ

Denis SAUTIER, PhD

Chuyên gia kinh tế nông nghiệp cao cấp, CIRAD - FRANCE

Hà Nội | 20/9/2019

Funded by the European Union

This Project is funded by the European Union and implemented by the European Union Intellectual Property Office (EUIPO)

CƠ CHẾ DUY TRÌ VÀ KIỂM SOÁT ĐỐI VỚI MỘT CDĐL ĐÃ ĐƯỢC BẢO HỘ

Cơ chế duy trì:
Quản lý và kiểm soát chất lượng sản phẩm
mang CDĐL

Tại sao phải kiểm soát?

- Kiểm soát nhằm tuân thủ theo các tính chất đặc thù của CDĐL
- Giữ đúng lời hứa với người tiêu dùng
- Bảo vệ những người sản xuất/ chế biến nỗ lực đảm bảo đúng chất lượng

2 loại kiểm soát:

- Kiểm soát trang trại, cơ sở chế biến, sản phẩm **trước khi thương mại hóa** sản phẩm
- Kiểm soát trên thị trường **sau khi thương mại hóa** của các cơ quan quản lý thị trường (thực thi)

Thực thi sau khi đã thương mại hóa

- Tại châu Âu: một tác nhân chính, **Dịch vụ trấn áp gian lận**
 - Quyền hạn của cảnh sát: Kiểm tra, thu giữ, phạt tiền...
- Biện pháp hành chính: Bảo vệ mặc nhiên CDĐL (Hải quan)
- Biện pháp dân sự: Bảo vệ từ một bên
 - Bởi các cơ quan công quyền (tại Pháp: INAO)
 - Bởi hiệp hội các nhà sản xuất

Kiểm soát trước khi thương mại hóa

- Kiểm soát tính chất đặc thù (không có các yêu cầu khác)
 - Khu vực địa lý:
 - Khoanh vùng địa lý của người sản xuất / chế biến
 - Phương pháp sản xuất:
 - Kiểm tra trang trại, cơ sở chế biến, bao gói
 - Sản phẩm:
 - Phân tích vật lý, hóa học + phân tích cảm quan
 - Đóng gói, tem nhãn
- Truy xuất nguồn gốc:
 - Kiểm soát khối lượng

Ai kiểm soát? Tại châu Âu

(Quy chế châu Âu số 1151/ 2012)

- Cơ quan có thẩm quyền của các quốc gia thành viên/ bên thứ ba nếu đảm bảo đầy đủ tính khách quan và công tâm

Và/hoặc

- Một cơ quan kiểm soát được công nhận ISO 17 065 (quy định về tổ chức chứng nhận sản phẩm: khách quan và công tâm)

Kiểm soát viên được kiểm soát:

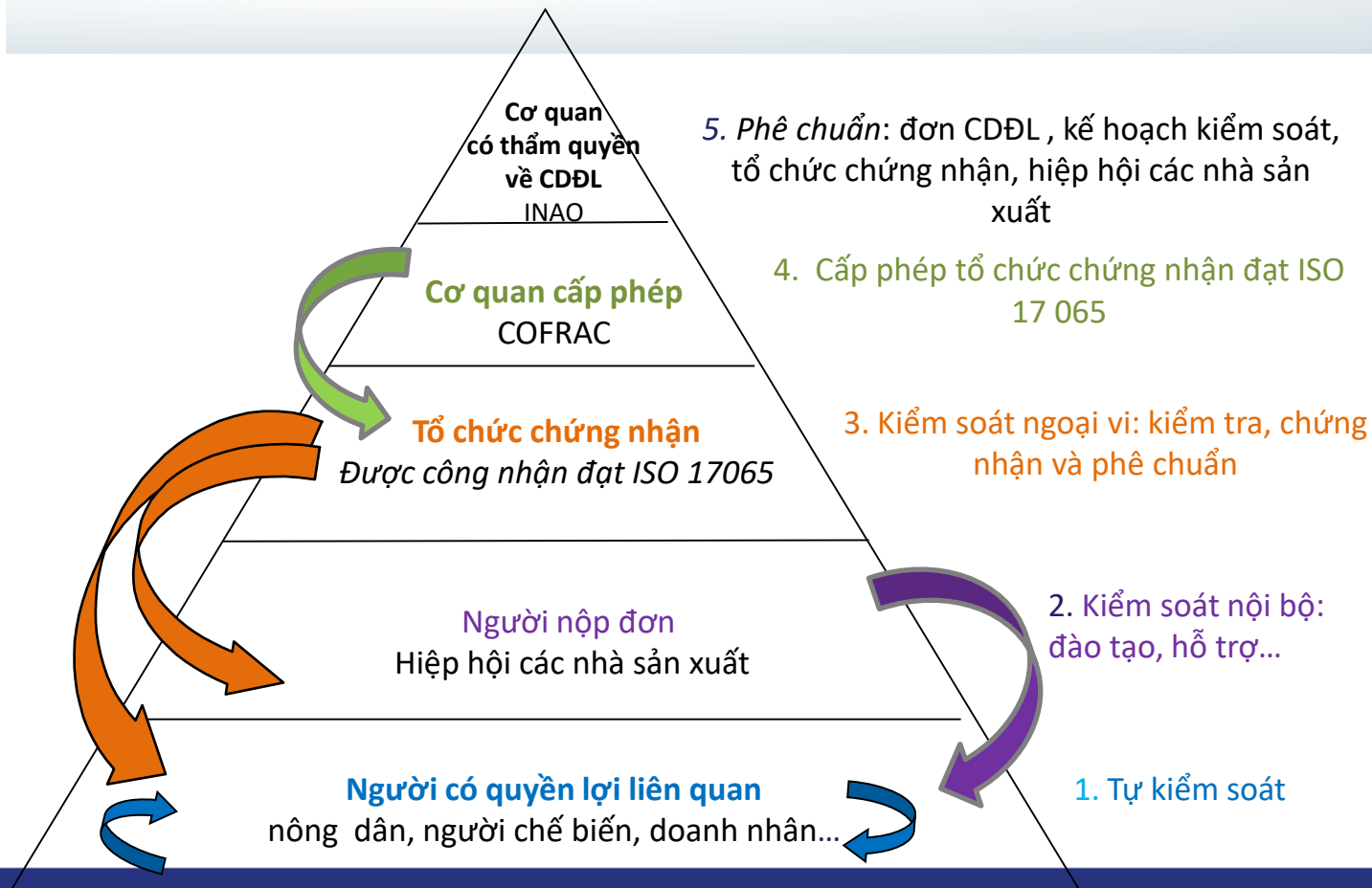
- tại Pháp: bởi một tổ chức bán công: COFRAC

Với tiêu chuẩn ISO/IEC 17065 cho các tổ chức chứng nhận:

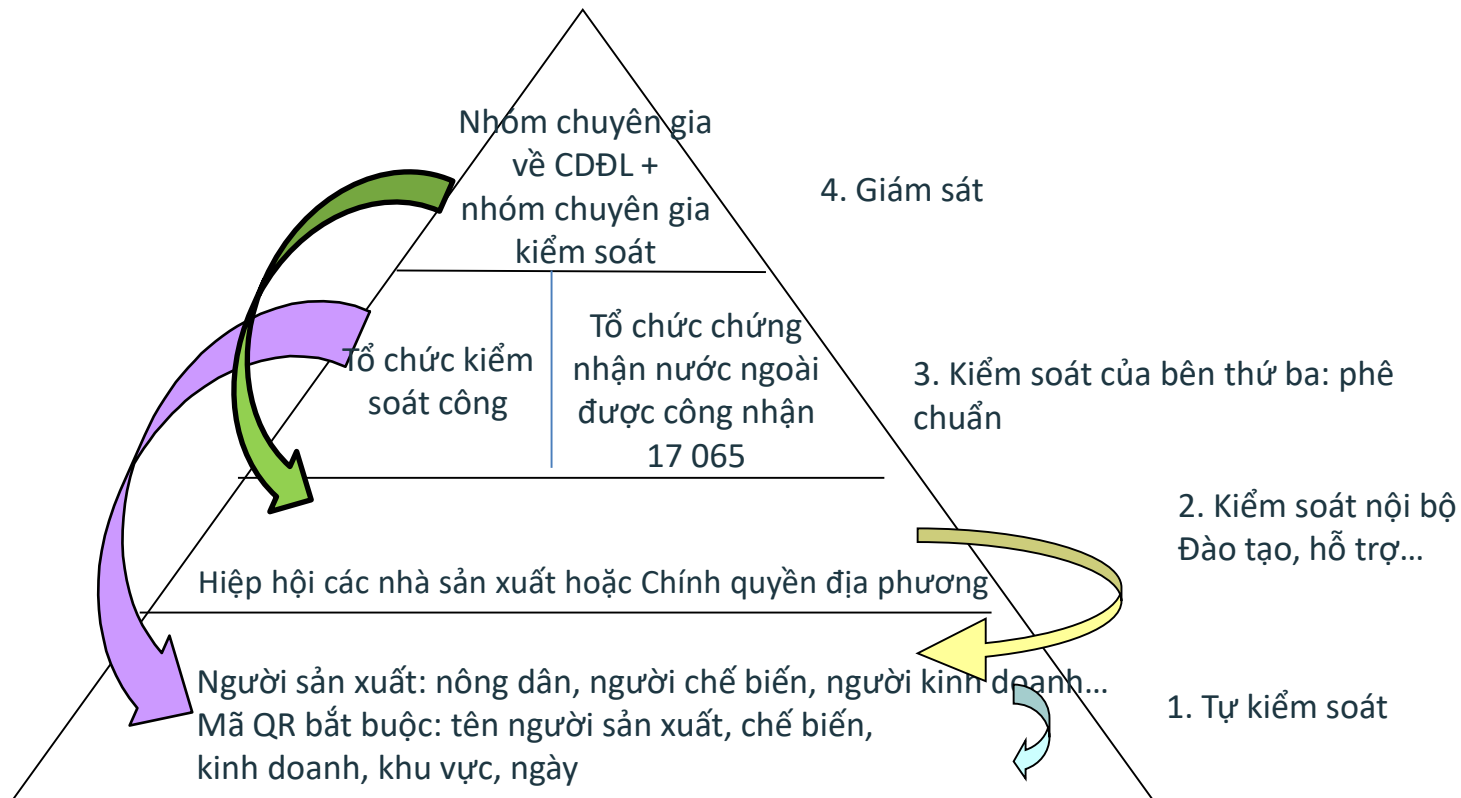
- Độc lập
 - Công tâm
 - Có năng lực
 - Khách quan

COFRAC: hiệp hội bán công được giám sát bởi Ban điều hành về Thực phẩm của Bộ Nông nghiệp

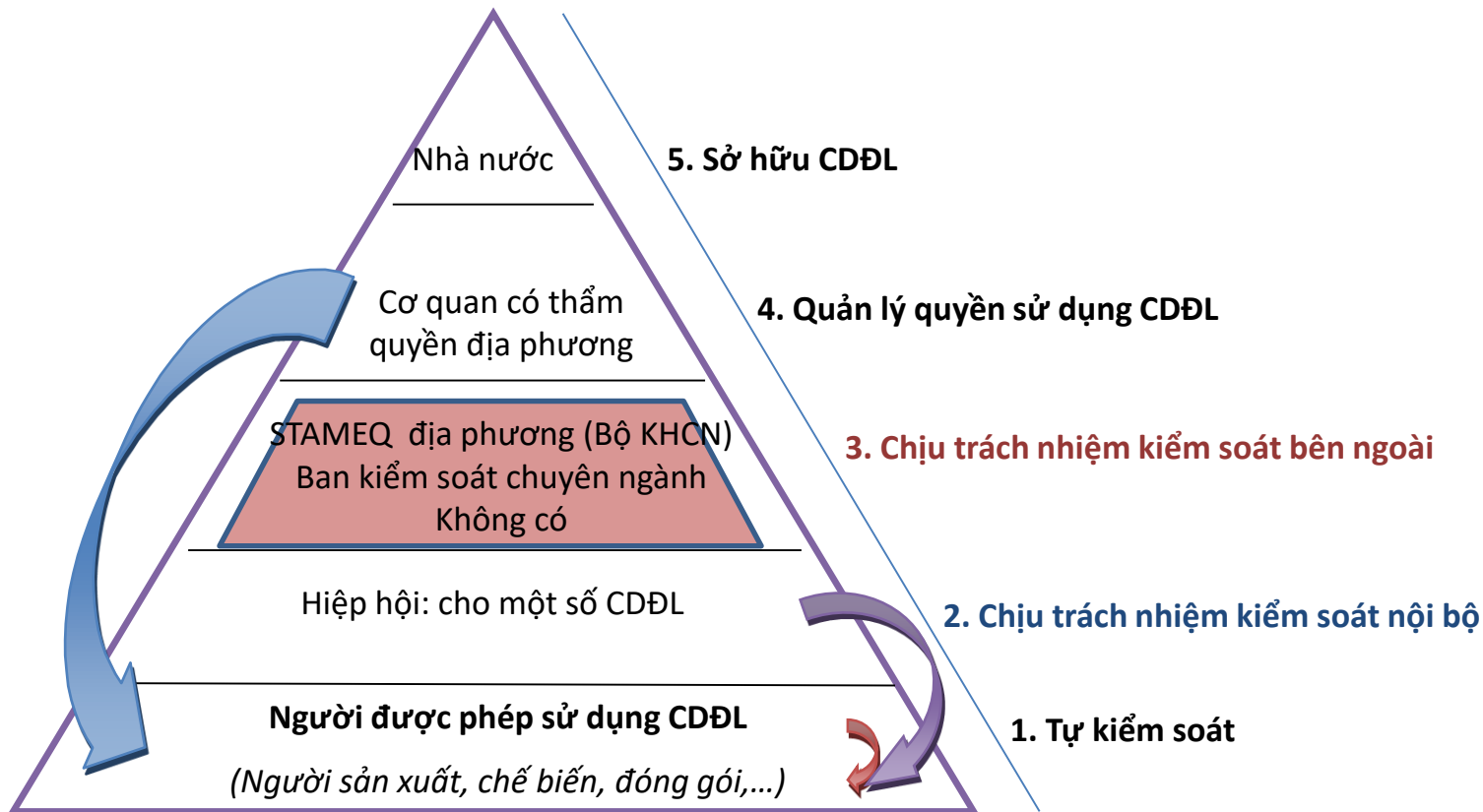
Ai kiểm soát? Tại Pháp (thực phẩm)

Ai kiểm soát: Indonesia

Quyền sử dụng CDĐL: Quản lý thế nào?

Kiểm soát như thế nào? Kế hoạch kiểm soát

- Mỗi tuyên bố trong bản mô tả tính chất của sản phẩm mang CDĐL sẽ trở thành một “điểm kiểm tra”
 - Điều quan trọng là soạn thảo đồng thời các tính chất đặc thù với kế hoạch kiểm soát để đảm bảo rằng mỗi quy tắc đều có thể kiểm soát được và không có quá nhiều quy tắc!
- Với mỗi điểm kiểm tra:
 - Phương pháp kiểm soát: cả trực quan, tài liệu, phân tích thí nghiệm, phân tích cảm quan/ thử nếm
 - Tần suất kiểm soát
 - Người chịu trách nhiệm: tự kiểm soát, kiểm soát nội bộ, kiểm soát ngoại vi
 - Phê chuẩn

Kế hoạch kiểm soát

Các tiêu chí được định ra trong
bản mô tả

Kế hoạch kiểm soát

Điểm kiểm tra	Giá trị mục tiêu	Tần suất tối thiểu	Trách nhiệm kiểm soát	Hành động khắc phục Phê chuẩn	Tài liệu tham khảo / Bảng chứng

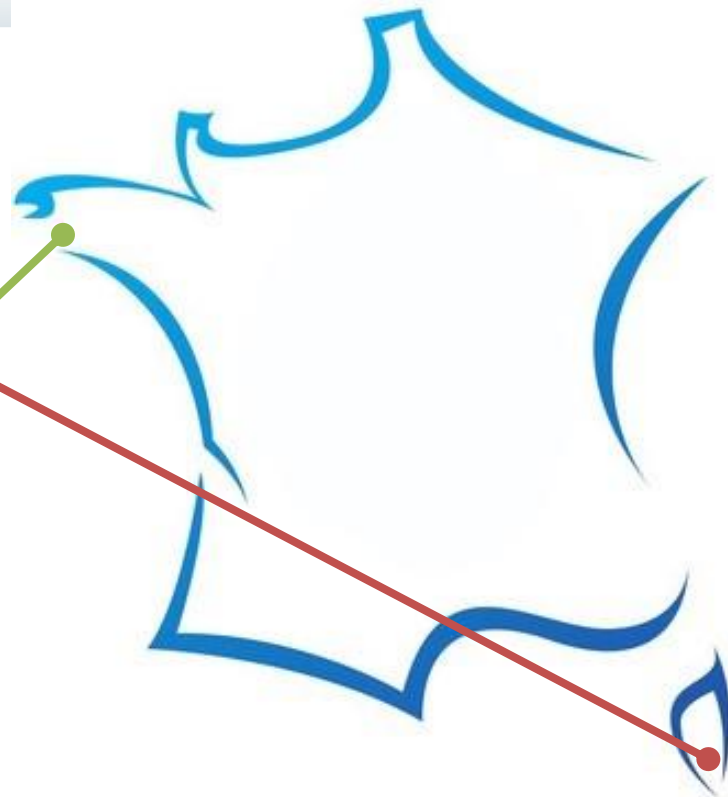
- Quýt Clementine từ đảo Corsica

Clémentine de Corse

- Đá granit Brittany

Granit de Bretagne

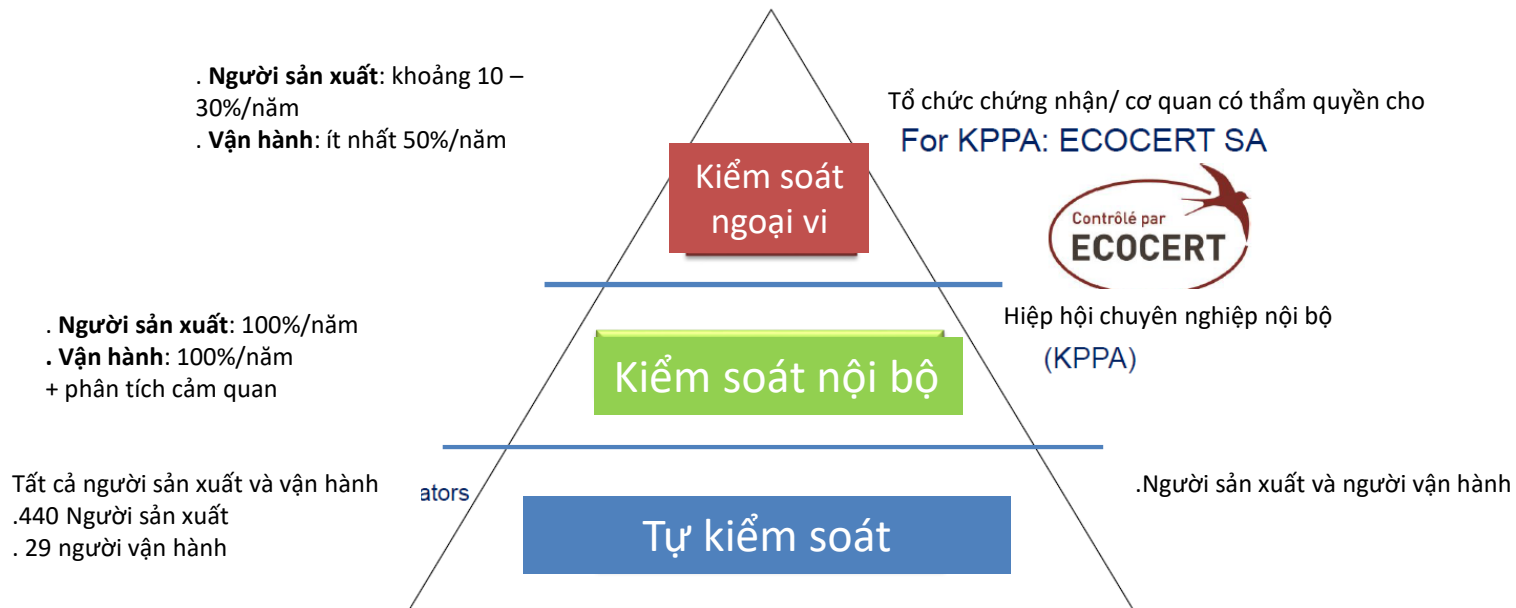

Quýt Clementine từ Corsica, Pháp (Certipaq)

	Mục tiêu kiểm soát	Giá trị mục tiêu	Tự kiểm soát (SC) Kiểm soát nội bộ (IC) Kiểm soát ngoại vi (EC)		Tần suất tối thiểu	Trách nhiệm kiểm soát
	Kích thước đường kính tham chiếu 1-5	Đường kính từ 46 đến 68 mm	SC	Kiểm soát trực quan	Hàng tuần	Người phụ trách quản lý chất lượng tại nhà đóng gói (người sản xuất)
			IC	Kiểm soát trực quan các quả có thể chứng nhận	2 lần/năm	Hiệp hội CD ĐL (APRODEC)
			ES	Kiểm soát trực quan và trên giấy các quả có thể chứng nhận	1 lần /năm /trạm	Kiểm toán bên ngoài Certipaq

Đá granit Brittany, Pháp (Certipaq)

Mã	Điểm chính	Giá trị mục tiêu	Tự kiểm soát (SC) Kiểm soát ngoại vi (EC)		Tần suất tối thiểu	Trách nhiệm kiểm soát	Phương pháp	Tài liệu tham khảo/ bằng chứng
PM2	Cấy ghép mỏ đá	Các mỏ đá nằm tại khu vực đá granit Brittany	SC	- Bản đồ địa chính - Quản lý hành chính - Đảm bảo tính vững chắc - Đảm bảo khả năng tài chính để khai thác mỏ	Thường xuyên	Người quản lý mỏ	Tài liệu	-Bản đồ địa chính
			EC	- Quản lý hành chính, Đảm bảo tính vững chắc và Đảm bảo khả năng tài chính để khai thác mỏ - Xác minh vị trí khai thác -Xác minh tính chính xác giữa vị trí trong hợp đồng thành viên và quy hoạch địa chính	3 năm kiểm toán/ lần	Kiểm toán viên bên ngoài	Tài liệu Trực quan	- Thỏa thuận giữa các thành viên
PM4	Dấu hiệu (chỉ dẫn) địa chất của mỏ đá	Tính chặt chẽ của phân loại thương mại của đá granit theo chỉ dẫn địa chất của mỏ	SC	Kiểm nghiệm DNA cho mỗi lần vận chuyển	Kiểm toán lần đầu	Người quản lý mỏ	Tài liệu	File nhận dạng DNA
			EC	-Xác minh dữ liệu về kết quả kiểm nghiệm DNA và kết quả tương thích - Xác minh tên thương mại được sử dụng	3 năm kiểm toán/ lần	Kiểm toán viên bên ngoài	Tài liệu	Danh mục đá granit tương thích CD

Chè Darjeeling, Ấn Độ

- **Cơ quan chứng nhận độc lập được chỉ định bởi Hội đồng Chè (Tea Board)** để kiểm soát tính xác thực của dữ liệu thu thập được thông qua Hệ thống toàn vẹn Chuỗi cung ứng Trà Darjeeling trực tuyến: IMO Control Private Limited (đáp ứng quy tắc ISP 65) .
- **Hội đồng Chè** đóng vai trò quan trọng trong việc điều tiết sản xuất và canh tác chè tại Ấn Độ
 - Nâng cao chất lượng chè/ nghiên cứu để điều chỉnh việc bán và xuất khẩu/ đào tạo về các mức tiêu chuẩn nếm và định hình
- Ngành chè chịu sự kiểm soát của Chính quyền trung ương từ năm 1933:
 - **Đạo luật về Chè của Ấn Độ** năm 1933
 - 1938: sắc lệnh về việc kiểm soát xuất khẩu chè và mở rộng diện tích canh tác chè.
 - Đạo luật về Tea Board năm 1949 : phát triển ngành công nghiệp chè dưới sự kiểm soát của chính quyền trung ương.
- **Nhà kho được đăng ký** với Hội đồng thông qua Lệnh cấp phép Kho Chè.
- Các tiêu chuẩn và quy tắc về **đấu giá** :
 - Ủy ban đấu giá bao gồm những người mua, người trồng Chè chủ yếu và người đại diện của Hội đồng.
 - Chè được bán cho các nhà bán buôn, bán lẻ, đóng gói hoặc xuất khẩu phải được đăng ký với các trung tâm Đấu giá.
 - Tất cả người mua cũng phải được đăng ký với các Trung tâm Đấu giá.
 - Tất cả người xuất khẩu phải được đăng ký với Hội đồng thông qua Lệnh (Kiểm soát phân phối và Xuất khẩu) Chè.
- **Ban Kiểm nếm** có thẩm quyền đánh giá các đặc tính đặc biệt của Chè Darjeeling nhờ sự được đào tạo thực tế, nhiều kinh nghiệm và nhận thức cảm quan tinh tế của họ.

Kiểm soát nội bộ bởi Hiệp hội CDĐL

- Danh sách thành viên như các nhà sản xuất, vận hành (mã số, tên, ngày tham gia, tổng diện tích đất, năng suất ước tính...)
- Nhóm kiểm tra nội bộ
- Ban phân tích cảm quan: đánh giá khả năng đáp ứng của sản phẩm bởi hội đồng các chuyên gia kỹ thuật, những người am hiểu, người tiêu dùng
- Hệ thống truy xuất nguồn gốc (dữ liệu lưu kho)

Phân tích về cảm quan: ví dụ về Ớt Espelette, Pháp

Chỉ dẫn địa lý “Ớt Espelette”

Các quy định và thủ tục đánh giá về mặt cảm quan

■ Bột ớt espelette

- ❑ Hội đồng nếm thử bao gồm nhà sản xuất, chuyên gia nếm và những người có hiểu biết (nghịệp dư).
- ❑ Theo những hướng dẫn khắt khe của các nhà sản xuất
- ❑ Không tuân thủ: 3 lần một năm, các nhà sản xuất mất quyền sử dụng tem nhãn mang CDĐL trong năm đó

VỊ GIÁC

HƯƠNG VỊ

Ngọt
Hơi đắng

VỊ CAY

Cảm giác nóng
Cay dần
Vị cay kéo dài

ĐỘ NÓNG

Trung bình

KHŨI GIÁC

MÙI HƯƠNG

Mùi quả khô
Mùi quả tươi (cà chua chín, ớt đỏ)
Mùi khi nướng

CƯỜNG ĐỘ

Trung bình

THỊ GIÁC

XAY

Kích cỡ hạt < 5mm

MÀU SẮC

Cam/Đỏ Cam/Đỏ Nâu Đỏ

ĐẶC TÍNH CHẤT LƯỢNG VỀ CẢM QUAN

VỀ THỊ GIÁC

Hạt nhỏ hơn 5mm có màu từ cam đến nâu đỏ

VỀ MÙI

Có mùi hương khi quả tươi, phơi khô hoặc nướng lên.
Mùi hương ở mức từ trung bình đến mùi đậm đặc

VỀ VỊ

Ngọt, hơi đắng.
Vị cay ở mức độ trung bình đến độ cực cay, cảm giác nóng, kéo dài trong miệng

Truy xuất nguồn gốc: kiểm soát khối lượng + trách nhiệm đối với hiệp hội CDĐL

- Kiểm tra sự gắn kết giữa khối lượng mua và bán
 - Ở cấp độ người sản xuất: bản ghi về sản lượng nguyên liệu thô, khối lượng bán ra
 - Ở cấp độ người chế biến: chứng nhận về việc giao hàng, số lượng mua vào, chia lô, bán ra, lưu kho.
- Nắm bắt về số lượng: cho phép thúc đẩy mức đóng góp tính trên khối lượng =
 - Nguồn ngân sách chính của hiệp hội CDĐL được sử dụng cho việc thực hiện kiểm soát nội bộ
 - Doanh số từ lượng tem nhãn/sticker truy xuất nguồn gốc bán ra – cho thấy nguồn thu từ việc đóng góp tính trên khối lượng

Chi phí kiểm soát các CDĐL tại Pháp

- Thông thường khoảng 1% giá bán cuối cùng (ước tính của Certipaq)
- Chi phí phát sinh bởi Hiệp hội CDĐL
- Ví dụ về hành ngọt từ Cévennes (Pháp)
 - Thu nhập: 1% doanh thu với AO
 - 60% cho hoạt động quảng bá & kiểm soát nội bộ của Hiệp hội CDĐL
 - 30% cho kiểm soát ngoại vi
 - 10% cho INAO

Chi phí cho việc kiểm soát Hạt tiêu Kampot (Campuchia)

Hoạt động	Chi phí	%
Hợp Ban quản trị và điều hành	954 Đôla Mỹ	3.3
Hợp các thành viên để phổ biến thể chế, quy tắc nội bộ, BoS và đào tạo về sổ sách kế toán	250 Đôla Mỹ	0.9
Đăng ký thành viên mới	565 Đôla Mỹ	2.0
Đào tạo kiểm soát viên nội bộ	100 Đôla Mỹ	0.3
Kiểm soát nội bộ	4.000 Đôla Mỹ	14.0
Kiểm soát ngoại vi	6.700 Đôla Mỹ	23.4
Cân đối sổ sách hàng tháng	204 Đôla Mỹ	0.7
Quảng bá và Tiếp thị	2.840 Đôla Mỹ	9.9
Hội nghị hàng năm	2.000 Đôla Mỹ	7.0
Chống gian lận	3.000 Đôla Mỹ	10.5
Phân tích hạt tiêu bao gồm phân tích cảm quan	1.200 Đôla Mỹ	4.2
Lương và thu nhập khác cho nhân viên	6.850 Đôla Mỹ	23.9
Tổng	28.663 Đôla Mỹ	
Tổng thu nhập chỉ từ phí dịch vụ	40.000 Đôla Mỹ	
Chênh lệch	+11.337 Đôla Mỹ	

Những khó khăn của việc kiểm soát

- Khó khăn khi khâu đóng gói thực hiện bên ngoài khu vực sản xuất: rủi ro về việc pha trộn, chiếm đoạt ...
- Đối với Giấm bông và phô mai Parma có quy định việc đóng gói cuối cùng trong bản mô tả: bị phản đối nhưng đã được khẳng định tại châu Âu và hiện tại là một phần trong Quy chế châu Âu, quy định khả năng nội địa hóa khâu đóng gói nếu điều này là cần thiết cho việc kiểm soát chất lượng.
- Ngược lại, đối với Chè Darjeeling thì không được chấp nhận, do việc phản đối từ các nước nhập khẩu.

Những thách thức của việc kiểm soát

- Quan trọng là phải có kiểm soát chất lượng
- Nhưng lại cần hiệu quả về mặt chi phí và tương thích với chuỗi giá trị: công và/hoặc tư
- Kiểm soát khách quan nhưng đồng thời cần hiểu rõ về sản phẩm: bao gồm nhà sản xuất, người kinh doanh, những người am hiểu trong hệ thống kiểm soát

- Dựa vào các hệ thống kiểm soát hiện có về nông nghiệp hữu cơ, an toàn thực phẩm và các tổ chức chứng nhận/ kiểm soát trong nước
- Tầm quan trọng của kiểm soát nội bộ
 - Nhằm tăng cường sức mạnh của Hiệp hội CD ĐL
 - Đảm bảo rằng những đặc tính về CD ĐL được mô tả chính xác có thể kiểm soát được
 - Gắn kết đào tạo với kiểm tra
 - Hiệu quả ở cấp vùng/ địa phương, vì người kiểm tra chính là những người sản xuất đã được đào tạo
 - Giảm chi phí kiểm soát ngoại vi tập trung vào việc kiểm tra tính hiệu quả của hiệp hội CDĐL, ít kiểm tra trực tiếp người sản xuất
- Cần tăng cường hoạt động của các cơ quan trấn áp gian lận trên thị trường.

LÀM THẾ NÀO ĐỂ NHẬN DIỆN ỚT MANG CDDL ESPELETTE

Tem nhãn là nhãn hiệu tập thể có tính phân biệt cho sản phẩm có chất lượng cao của chúng tôi!

Mỗi sản phẩm, một chuỗi quả ớt hoặc ớt xay cần phải có dấu chứng nhận chống giả mạo của Syndicate bao gồm nhãn hiệu tập thể và logo cộng đồng của AOP.

ĐỪNG NHẦM LÃN:

Chỉ có ớt dán logo như thế này thì mới là ớt Piment's Espelette AOP!

Hình ảnh nhận diện Ớt Espelette Pháp

Các hoạt động duy trì CDĐL phụ thuộc vào hoạt động của các hiệp hội CDĐL, chuỗi giá trị...

Tuy nhiên, Nhà nước cũng có trách nhiệm trong việc:

- Khuyến khích/ huấn luyện những người sử dụng CDĐL tiềm năng
- Kiểm soát và chứng nhận/ công nhận
- Xác định biểu tượng, logo CDĐL quốc gia và hướng dẫn sử dụng
- Nâng cao nhận thức về CDĐL (nói chung) và biểu tượng quốc gia cho người tiêu dùng: các chiến dịch quảng bá
- Đấu tranh chống gian lận và lạm dụng.

Cám ơn sự chú ý theo dõi!

denis.sautier@cirad.fr

Promoting Intellectual Property Rights in the ASEAN Region

Xin cảm ơn!

Funded by the European Union

This Project is funded by the European Union and implemented by the European Union Intellectual Property Office (EUIPO)